

بازار لگان بازار
لرف اوز گارتورگه
اداره اختیارلیدر.
باصله عمان بازار و لار
کیر و قایتار و لیاز.
مارقدسز خطر
قبول ایدلماز.
آدرس آماشتر
رغه ۲ تین آنلور.
آدریسنى آچق
بازار لری اوتنوا
آدریسز مقاله لر
درج ایدلماز.
هفتاد پنجم بر مرتبه نشر اولمان دینی، فنی، ادبی و سیاسی ژورنالدر

دیلم و صنعت

ولولا دفع الله الناس بعضهم بعض لهدمت صوامع
وبیع و صلوات و مساجد یذکر فیها اسم الله
کثیراً ولینصرن الله من ینصره ان الله لقوی عزیز

زمان تأسیسی ۳۱ دیکابر ۱۹۰۶ سنه سندھ

۳ نجی سندھ

اور نبورغ اوچون
سنہ لک بہاسی ۳ صوم « تین
پارم سنہ لگی ۱ » ۵۰
اوچ آیلغی. ۱ » »

چیت شهرلرکه

سنہ لک بہاسی ۴ صوم « تین
پارم سنہ لگی ۲ » »
اوچ آیلغی ۱ » ۲۰
بر آیلغی ۰ » ۵۰

چیت مملکتلرکه

سنہ لک بہاسی ۵ صوم « تین
پارم سنہ لگی ۳ » »
اوچ آیلغی ۲ » »

ورنورغ ژورنال « دین
و معیشت تایفون نومر ۲۸۹
بره ملاپ ۱۲ تین

شهر ایچی شا کردارینه یلغه ۲ روبله ۵۰ تین چیت شهر شا کردارینه یلغه ۳ روبله در.

کاغذ آچچه دن زکوه

حر متلو محرو افندی!
او شبو سوز مزنی مجله جلیلہ کنہ درج قیلما فکر نی
او تندم.

کاغذ آچچه دن زکوه نسک وجوبی حقدنہ بیردکر
جو ابئی محرر افندی نذاک رد جمیل قیلوب النقاہ عالی
بیور دقلرینه ڈون و متشکر اولدیقم بعدنده شیطان
آخر س زمرہ سندھ دخول خوفمن طولای ساکت او
لوب فالما سندھ و جدانم قبول اینمای دخی بر ایکی
کامہ سوز سویلاب کیتمائیه مجبور بولدم بز نک بو
جو ابئز قیاس تقویہ که بناءً ایدولمای بلکہ قول فقہا
نک دلالت نصہ بناءً ایدولوب ایتلکان سوز در. زیرا
فقہاء ظالم مرنک (الفاؤس ان کانت ائمانا رائجه
تجب فیها الزکاۃ) دیگان سوز لرندن فلوس ده زکاۃ
واجب بو اونک علمی فاو سنک ائمان رائجه او مقلعی

فہرست

کاغذ آچچه دن زکوه

غلہ الوقف حقدنہ

زکوه حقدنہ

موسی بیگیوف جنابرینه برایکی سوز.

امتحانلر فی اصلاح لازم

کاعس المعین.....

ادبیات عربیہ

محمدیار فغہ ردیہ

تعلیم گہ مکافت

آچق یالغان

تورلی خبرلر

خارجی خبرلر

اور نبورغ خبرلری

اداره دن جوابلر

در دخی محرر افندی نک کاغذ آفچه ایلن فلوس نی
شمن حقيقی دن عد قیلمقزی غرایتکه نسبت بیر مکی
او زیده عربت دن خالی دکادر. زیرا بز کاغذ آفچه
ایلن فلوس نک شمن حقیقت دن بولون واو بعیده
او لسوون بر اخته الدن عد قیلو بخلاف نک ظاهر ایدو
کنی تصريح ایلاب جواب مزن شو کا بناء ایدوب اتمام
ابو عبد الجمید القارغالی.
ایتدوک.

اداره بومقاله ده مندرج دلاله نص و فیاس توغریلرن
سویلنه ک سوز جوقدر. لکن موضوع مسئله دن
چهقی لازم بولهد. بناء عليه شهدیلک بزم ایده
تورغان سوز من شواخنه در. بز زکوتی مال بولغان
هده نصابه بالغ بولغان نرسه دن واجب فقط نما
شرط وجوه و بونماده اوج نوع اولوب بری شهنه
در دیب بیله در ایدک. و شویله بیله کده مز. بومقاله
ده «زکوتی نک و جوبنده مال بولو شرط توکل» دیدر.
بو سوز بزم بیله کده کوره فقه شریفه مخالف کورنه
در. محترم صاحب مقاله نک بو سوز ینه دلیل استریز.

همه بو علمه نک کاغذ آفچه طابلوی عارف
اغه بولغان کمسه ار نک هیچ بردنه حفی شی اردن
دکادر. دلاله نص نک باک ظاهر بدر. اشته قول ففها
نک دلاله نص ایلن ثابت دز دید کمز دن مراد مز
بودر. آنلر نک عباره شریفه لری ایلن استدلال قیامقدر
بو تقدیره بز نک سویلکان سوز لرمز کند مز طر
فندن سویلکان سوز لرمز بو امای بلکه فقیه اعظم لرمز
نک قولی او لو بونک ایلن عمل قیمه آنلر نک
قولی ایلن عمل قیلو بولهد

دخی محرر افندی نک کاغذ آفچه باقر آفچه غه
قياس قیلو فیاس مع الفارق در دید کی کلام لری چین
فکر بران فکر لب فارساق قیاس من غیر الفا
رق ایدیکی تبین ایده در. زیرا فلوس ده کرچه
مالیت بولسده دز کاه نک واجب بولونده دخلی یوقدره
بلکه فلوس رائجده زکوه نک وجوی نقطه ایمان
رائجه اولدیغی او چوندر. بو جهندن کاغذ آفچه
ایلن فلوس بینده اصلا فرق یوقدر بو باک ظاهر

غله الوقف حقنده

علی مصالحه» دیگانه امامه تقریر وظیفه جائز لکن
بوجواز شرط واقف ایل جواز در زیرا امامناک مصالح
مسجدکه داخل اولماقی «لوبنی عینی سطح المسجد بینا
لسکنی الامام فانه لا يضر فی کونه مسجد الانه من
الملصالح» عباره سی و بوک امثالی ایل ثابتدر بحر
الرائق ص ٢٧١ فتح المعین ص ٥١٨ بناء عليه بو
صورتک واقف امام مسجدنی عام بولغان عباره ایل ذکر
ایدو ب واقف جهندن شرط ایداهش اولدر محترم محرر
افندی نک ١٧ نجی نومره مجله ده «چغا یازدی» دیمه سیک
بزم شوشی سوزار مزه اشاره اولسده کرکدر ظننده یم
زبدة الكلام بلاشرط الواقف وظیفه للاماگه اصل
و قطعا یول یوقدره. مسجدکه وقف قیلدم دیمک ایل
مصالح مسجدکه وقف قیلدم دیکان سوز لرمز بینده فرق
غه دائیر صريح روایه فقها بزراره توغری کیله اسه ده
فسری نظر لردن قطع نظر ایدرک روايات فقهاده
اطرافی ملا حظه ایدر بولساق فرق نک و ارلفی ظاهر

١٣ نجی نومره مجله ده غله الوقفه دائیر روایات
فقهاء یازمش ایدوک محترم محرر افندی ده مجله ده بو
خصوصده لامزید عليه تحقیقات ایضاحت بیان بیور مشلر
ایدی. شویله اولو بده تعجب دنیالارچه تعجب آخوند
ترقولی نک بخصوصده مکا بره سنہ سابقاً دید کمز
کبی حالا هم دیه چکمز بلاشرط الواقف تعیین وظیفه
للاماگم اصلا و قطعا جائز دکل در. ولو بغاره عامه
او لسوون شرط واقف قطعا ضرور در. شرط واقف
مطلق اولغاند ده مطلقا و بلا قید ویرلمی بلکه امام
فقیر اولغاند غنه ویرله در. بزاریه جلد ثانی ص ٣٤٣
ص ٣٤٣ بونک ایل بتون کتب فقهیه مز مشحوندر
١٧ نجی نومره مجله ده محترم محرر افندی «وقفت علی
مصالحه» عباره سی ارخا عنان طریق افچه کوستره ده
بو هم اصلا بلاشرط الواقف تعیین وظیفه للاماگم
جو ازنه دلیل دگلدر. شونک کبی آخوند فاضل فشنروی
جناب ارینک مدعی سی ده مثبت دگلدر. دورست «وقفت

گوییر ناسی «الوغپشلی» فریدسی.

اداره

امام و مؤذن و خطیب و قیملر ناک مصالح که دخول للمری فقهاً متاخرین عباراتی ایله میدانه چشمکشدر. اول توغریک خزانة الاکمل و منظومة ابن وهباندین ر وایتلر چوقدر عمومیته فقهاً متاخرین بونی قبول آیتمشلر در. فقط بز کینه ۱۲ نجی نومیر ده یازدیفلر مزده ثابت القملر مز یعنی آندرنیک مصالحکه دخول للمری آنچق بقیه مستحقین که تقدملری ایچون گنه در دیمز. بزم خیر الدین الرملی عباره سنی ۱۷ نجی نومردہ یاردیفم ارخا عنان طریقیله گند کدل بالکه شول عباره مفتی به ایسه قبول ایتمک ایچون یازمش ایدک. لکن بوعبارونک مفتی به ایدکنک حالاً ترددmez باقیدر. بو توغریک انشا الله کله چک نومیر ده بیدیکمز قدر تفصیلات ویر و بومسئلیه ختم بیره چکمز.

اولیور زیرا بو ایکی عباره بیننده فرق او لاما سه ایدی مسجد که علی الاطلاق وقف ایتمد دیگانده تقریر وظیفه الامام شرط واقعیت اعتماده آنماز ایدی وحالانکه امر بالعکس ۱۷ نجی نومر ۵ مجلده فاضل قشتروی تقریر وظیفه ناک حکم قاضیغه توافقی ضرورة اوامغانده دیسده کتب فقهیه ۵ بوندی تقییدلر کورنیمیدر بو خصوصیه بز ارده مجله اشتراک ایدرک متواکلگه شرط ایدامیگانده تقریر وظیفه حکم قاضی دن باشه جائز تو گلدر دیمز فاضل قشتروی ناک بام باشد ضرورة ایله اشتباہ ایتدوکی آنکلاشاماقده در تقریر وظیفه ناک حکم قاضی غه تو فقیه اثباته دائیر روایت فقهانی یاز ماگه و بیان ایدوب تطویل کلام قیلمانگه لزوم کورمیورم لیس الاتباع علی کل قیل و قال بل الحق احق بالاتباع.

امام و مدرس صابر جان اور مانچیف «طامبوف

علاوه سنه المدار صاحبی اوز طرفدن بولیه دیده دور مصارف ناک بعض امیرینک لام ملک ایله اولب فامشلری فی سبیل الله کبی فی لفظی ایله کلام کی لام ایله کلکان لری زکوہ مالندن اوزلری ملکلی اولب فامشلری انفاق قه موافق صالح عامه دن اوزلری ملکلی آلماد فلرندن دور لکن عمل ایسه لفظ و اسلوب قرآن ایله دگل بالکه فقیاء مقلدون ایتونچه اولمشور انتھی. فقیاء مقلدون دن مرادی یوفاریده مذکور ایکی ذات شریف ایسه بونک بو سوزی نه قدر بیوک چرآه و انصافیز لق اولب بونک اوز لرنی مجتهد دعوی فلمق لری کنه اشد قباحت لک دور.

فقیاء مقلدون دن مرادی بولردن صونکفسی علماء کرام اولسه بوار بولیه تفسیرنی اوز کیسنه لرندن آلمی مذکور ذات لرنک سوزنی قبول ایندکنند آلارغه تعرض ایتماکیه اور نسز دور.

بعض مصارفی لام ایله کتر ماونک حقنده احمدیه

محترم ضیاء الدین حضرت المنکاری جنا باریناک ۱۸ نجی نومیر مجلده درج ایدلهش مقاله عالیه سنه اشتراک ایتدکم بعدنده اشبوب سوز لرنی علاوه ایدا من مجتهدین کرام دن امام محمد ایله امام ابو یوسف، حضرت ایله سبیل الله نی بررسی منقطع الغزاه ۲ نجی سی ده منقطع الحاج ایله تفسیر ایندکاری کبی ابن السبیل نی ده مساندر المقطوع عن ماله ایله تفسیر ایدوب علماء کرام حضرت ایله شو زمانه زغه قدرلی قبول ایده کلامش اردر. وبو مصرف ایله که هر فایوسنه تمیلک ایندروب بیر مکنی ده شرط قیمهش اردر. بناء عليه جمعیت خیریه کبی لرنی فی سبیل الله لفظی عام ایده ایله شونک تختنه ادخال ایتمک وابن السبیل نی لقیطدن عباره ایتمک بیک بیوک جسارة در. مصر دوقتور لرندن محمد توفیق صدقی نام ذات «الدین فی نظر العقل الصحيح» نام رساله سی ناک ۹۰ نجی صحیفه سنه ابن السبیل نی لقیطدن عباره ایده دور. وشونک

زکا نهار کبی فرض عباده اولدندن هر کم اوز
ینک حسن اختیاری ایله شاد اوله رق دیانتکه یاردم
نیتی ایله اوزینک تلاکان مصرفه اوزی قولی ایله
ویرمک تیوش دور کشی اوچون کشی قایقر مایه
چقدور.

۱۸ نجی نومیر مجله د، اولان خیر الله یماشق نک بر
ملانگ خنزیر حقنده دیمش سوزنلن سوءالی ده مذ
کور الدین فی نظر العقل نام رساله نک ۱۳۳ نجی
صحیفه سنده صاحب رساله اوزی دوقتور اولدندن
حرمت خنزیر نک حکمتی اچنده فوره اولدندن دیه
دور فقط آنده فایناتقاچ حلال اوله دیگان سوز کو
رلمی دور.

بو موالاده شوارنی اوقوب اول سوزنی اوز طر
فندن قوشسه عجب دگل الدین رساله می هادی کلد
ییکی طرفندن ترکیه ترجمه ایدلب فلسفه نقطه نظر
نهن دین تسمیه ایدلب ارنبورغه طبع ایدلمسدور
فقط کلیکی رساله نک خنزیر ماده سندن یوقاری سنی
غنه ترجمه قلمشدور. عبدالله المعاذی

صاحبی بویله دیهدور (واننا عدل عن اللام الی فی
الاربعة الاخيرة ایدانا باهم ارسخ فی استحقاق التصدق
لان فی للوعاء فتنیه علی انهم احتماً باه بوضع فیهم الصد
قات ويجعلوا مظنة لهاوتکریر فی قوله تعالى فی سبیل الله
وابن السبیل لفضل ترجیح هذین علی الرقب والغا
رمین هکذا فی المدارک والکشاف) دخیده بعض
مصارفده اولان لام ملک او لمی فقط بولرننک
مصارف ایدکنی گمه بیان اوچوندور. تمیلیکنی ایسه
علماء کرام آتوا لفظندن آمش لردور وقاضی افندر
ینک مكتب و زکا خزینه وزمستوا یاردمی نام اثر
نده ایلک عالمار مكتب ومدرسه ارنی فی سبیل الله
تحتینه ادخال ایلماش لر ایسه بو زمان عالماری اد
حال ایدر گه حقاری یوقمی؟ یوق ایسه نه جهتندن
دیدکی سوءالله یوقاریده غی سوزلردن جواب چقسنه
کرک قاضی نک ایلک عالماردن مرادی کم مذکور
ایکی ذات اولسنه بو زمان عالمی آلار کبی او لاما
دقندن حقی یوقدر صونکنی علماء مراد اولسنه بو
ارنی ادخال اینماوچی آلار دگل دور شوندیه دیدمن

موسی بیگیوف جنابلرینه بر ایکی سوز

شاولای باشلا دیلر بعض اری مصدن کند لر بنه
موافق مذهب لارنک کتب کلامیه لرین آلوب قایتوپ
و بعضی لری کندلری بربنکا کلامغه، دائر بولغان
بر کتاب یازوب اوشه باشلا دیلر. لکن بزیم کبی لر
یعنی ملت اسلامیه نک دینی تر فیاتن غایت منظر
او اوب تور و چیز بولار نک بیله اشلرین بر نجه مصالحته
کوردک ایدی. لکن بوده بزیم کبی لر نک علمی و فکری
صای بولاب بر د: «پالیتیقه» نک ره ایدکنندن خبردار
بولاما مزدن کیلدي. ایندی حاضر ده او لده علماء
و مجتهدین مز عنده دینسز و اعتقاد سر لق ایلان
منهم بولنغان (معربی) کبی لر نک اسلامیت علیهنه
فور و لغان سفسطه اثر لرین چقاوب بونی معقول

او تکان نومر دن ما بعد
بلکه بتونلای بتکانار گا حمل قیلغان ایدن! لکن
بتکانلر ایمش. قایده طاو آرتنده قایده طاش آراسنده
غنه پوصوب یاتقانلر ایمشه شوشی ۲۰ نجی عصر نک
انقلابن گنه کوتوب تورغانلر ده حاضر اش بزرگا وفت
یندی ایندی دیب قایسی فایدان قایسی فایدان چعوب
اشلرین اجر اغه باشلا دیلر. ۳-۴ سنه ظرف لرینه
شول فرقه ضاله لر: ایندی بزیم مکتبلر مزده او لگی
عقاید کلامغه دائز کتابلر نی اوقوب می چر توکیره کمی!
حاضر ده فلاسفه، معتزل، شیعه، رواض و ما اشبیه لار بتکان
بزه باشقه دین اهللاری ایلان مدافعه قیلش رغه کیره ک
اسلامیتی شولای آلغه بیار رگه کیره ک دید

همده کتابلر غه ايمان نك نه قدر منفر عاني بار . مثلا :
جناب الله طرفندان بيار لمش كتابلر غه و اول كتابده
غى احکام و اخبار و فصلنر غه هر برسينه ايمان فرض
اگر بر كمسنه : اللادن كيلگان كتابلر حق ديب ظهر
لساندن غنه ايتوبده كنديسى فرآنده تنزيل ببورامش
آيه كريمه لرى هوى سنه ايارتوب بو هوى نى ده عقل
خيال قلوب . ثلا خلقه آدم عدم حقنده وارد بولمش
نصرى بعض طبیعتات رياضياتنى مقدس صاناب بېك
اجتهاد فيلوب شغل لنگان مجازف متهاونلار نك كند
قواعد باطللار ينه ايارتوب تأويل فيلوب يا بتونلای
اعتبار ينه ده آلمى مستلزم كفر بولغان سوزلرنى دينى
بولغان «شورى» مجلسينه ياز در وچيلر مؤمن بولا
آلبيلىر شول . شورى نك ٩٠٩ نچى سنه ٤٤ ذومير نه
باقاماقىڭىزى رجا ايدامز .

عهد دین اسلام اولان حضرتله خطاب

حضر تلر! بو توغریده فکر گزني جيگز! اش ناك نه
ايدكى كون صاييون ساعت مينوت صايين بلنه باره.
بو فرقه لره بىر بىر طرفدن يوقار يده ديدكم «ابن
ر اوندى» گا بولغان در اهم و دنزيانير بولار هده بوهاما-
سون! حاضر ايندی معربى کتابن چغار ديلر. صوگره
احتمال راوندى كتابلار ينده چغار و ب معقول لاب نشر
قىله باشـــلارلىر بو توغرىدە بىك نق اجتهاد قىلوب
جهات سته گا كوز قولاق صالحق بار مزه ده فرض.
دختى موسى بىگابىف: (بزيم گمانمۇ كورە
عند الله مقبول ايمان ايمان يقينى قدم حدوث زياده
عيىزېت نفى هيولا ابطال عقول كېيى اصللار اوزرىنه
تأسيس اوئىمش بىر «ايمان اســـتلالىدين» عبارت
ايدى .) درمىش . بىك توغرى ملت اسلامىيە عندىنه
بونلاره ايمان البتته ايمان تحقيقى! بوندە شك يوق
شايد بونلرە ده موسى افندي كندسىـــيدە ايمان ايتە
تورغاندر . عالمى حادث اعتقاد قىلماق فرض . چونكە
اگر عالم قدىم بولسىـــ بونى قدىم دىيە اعتقاد قىلساق.
آخر نكا انكارەز لازم بولادر. نتا كە بو زمان فرقە

لوب . حتی جناب الله نک انزال کتب ، و ارسال رسالت
حکمتوں بتونلای ابطالگه تصدی قیل باشلا دیلر ! بلوب
بولامی ! احتمال « ابن راوندی نک » اسلامیت علیه نه
قور و لغان تو زاقلرین میدانگه چغاروب بو گشا موسی
بیگایف و ما اشبیلار نک غایت کون تون بوقلامی خدمت
ایته باشلا ولاری . همده بوعصر ده ده ابن راوندی کبی
یهود و نصاری لاردن خصوصاً میسیانیر اسکوی کامینیت
دن دورت ملث درهم اور نیشه دورت ملث صوم آلوب
شوشی « ادبیات عربیه » کبی لارنی نشر ایتسه لر بو
حاضر ده او لگی دکندانده عقلگه موافق . چونکه بولار
دنیا مالینه و بایمان فغه غایت عشقان ندن ناشی کوزلرینه
آق قاره کورنی باروب قابلانولری برده بعد دگل .
یو قسه موسی افندي مله ! بلی تو گل ! علم کلام نک
چغوینه آنی تدوینگانی سبب بولغان و کملر سبب
بولغان . موسی افندي و ما اشبیه لر نک غایت اقصی
مر املری معتزله لارنک و فلاسفه لارنک کفریاتلرین مجادل
ده قیله آلارغه برده معقو للاب برده خلاف حرکة ده
ایتمی راضی بولوب تور و در . شوشی موسی افندي نک بو سوز
لریندان بلنه که موسی افندي قاشنک باری اوچ نرسه گا ایمان
فرض بولوب باشقة اری بر فضلہ مala یعنی قبیلنین
بولغان نرسه لر ایدکی . اوچ نرسه یعنی اللاغه ایمان
پیغمبر گا ایمان کتابخه ایمان باشقة لری اینانسانک یاری
اینما ساکثیاری بولوی بیک آچق بلنه در . صوکر داشم ! الله
غه ایمان نیلر برله بولا ؟ ئللہ مجرد الله نک بارلغینه
غنه اینانو ایمان دیسنه ؟ پیغمبر گا ایمان نیلر برله
مولا ؟ ئللہ آنسیک مجرد پیغمبر حق دیو گنه ایمان بولامی ؟
کتابلر غه ایمان نی بله بوله ئللہ آنسیک مجرد الله طرفندن
بیار لگان گتابلر حق دیو بله گنه بولامی ؟ خیر افندم الله غه .
ایمان نک نه . قدر متفرعاتی بار . مثلا جناب الله نک
صفات ثبوته ، و صفات سلبیه لری بار . بولارغه ایمان نه
فرض . همده پیغمبر نر گا ایمان نک نه قدر متفرعاتی
بار . مثلا : پیغمبر گا ایمان ؛ پیغمبر نک هر بر کیترگان
نرسه لرینه ایمان برله بولادر . بویله ایمان فرض .

باشلانغاندان بیرلی اهل سنت و الجماعت دن بولغان طلبئه کرام ارنک قایسی سی دینون اعتقادن بوزدی بار؟ مگر طبیعت ریاضیات شیطانیات برلان عمر او زدرو بشغل لنوچیلر دن دینی و اعتقادی بوتون بولوب قالغانی کوب بولورمی؟ منه سز نک کبی ارنی رد فیلو ایچون بو زمانده ایکی قوللاب یا بشوب علم کلام دن عقاید النسفی مع حواشه تهدیتی ملا جلالنی او قوب باشقه کلامخه متعلق بولغان کتب مدونه لری فارامقغه حاضر بیک وقت یتدی. هر نچوکده آلار نک ئالله فاقحان او یلاب فویغان فکر لری ظاهر بولوب بتندی. شمدی قالدی علمائی مر نک خیکتینه. لکن بزه بیله یازغان ایچون بو فرقه لر غایت آچولانورار! مگرو بدانلری بولاسه آلار نک آچولانورغه برده اورن یوقاھن او یلاب تابار لر. بو اش بیوک بیوک اش بیت بریا ایکی گنه کشیگاراجع بولا تورغان اش توگل بتون مجتهدین کراملرمی تضییل غه راجع بولا تورغان اش، بز بو مقاللرمی معری نک لزو میدانینه کرشمی مز. باری موسی افندی نک شوشی «ادبیات عربیه» نام اثرنده بولغان افلو طاطاره عنده بر نچه کند فکرمزنی یازجاھمز. آخری وار. س.

امتحانلرنى اصلاح لازم

دیمککه: مکتب. و مدرسلر نک وأصول تدریس و تعایم نک تمام مقصودغه موافق رو شده اصلاح قیلنلو لاری او شبو امتحان ماده سینه با غلیدر.

بو تقدیر ده بو اوزیده مطلوب نتیجه لرنی منتج بو اور لق حیثیتىه اجرا قیلنمه لازم در. فبناً علیه بو امتحان ماده سینه ده بى قدر دقت دن کیچور مک فائده دن خالى او امسه کر کدر.

ظنمه کوره، باکه کوب امتحان مجلسلر نده حاضر بولنوب حال ارینه بالمشاهده مطلع اولى قیمه کوره تما جساره ایل، دیه بلور مک «البته بو کوندھ غایت آشفع

هالکه لری آراسنە قدم عالم فکری نشر قیلنندی. لکن «الایمان لا يزيد ولا ينقص» مسئل سی بى مسائل اعتقادیه دن توگل! لانه بزیم اهل سنت و الجماعة مذهبینه بولغان علماء اسلام آراسنە ده بونک حقنە خلاف بار. اگر مسائل اعتقادیه دن بولسە اهل السنّة و الجماعة علماء لری آراسنە بو توغریده خلاف بولماس ایدی. عینیت غیریت حقنە، یعنی اشاعره فلاسفه معتزله نک خلافلری بعضی صفات الله «وله صفات لا هو ولا غيره» دیه تعدد قدما دن فاقحوب یا که برصفتی ۲ نچی بربوئا نقیض بولغان صفة غه حملنک عدم جوازین دليل کوس-ترrob اختلاف قیلسقانلر. بونک تفصیلین بلەسى کیلگان ذوات کرامه «شرح مواقفغه» کوز صالح لری ایله توصیه قیلە من. بر هر تقدیر اهل السنّة و الجماعة علماء لری نک «لا هو ولا غيره» دیو لری مخالفین لر نک کیتەر تورغان اعتراضلرین دفع ایچون دیشلر. بوندان نیندی استحاله کیله. لکن براو: صفات الله عین ذات دیسە یا ایسە! صفة الله ذاتیه غیر دیسە بونک ایچون تکفیر قیلنی. لکن تفسیق قیلەنە. الحاصل موسی افندی نک بو کبیلە شروعی مذهب اعترافلى رو سیه اسلام لری آراسنە نشر. یا ایسە بتون بتونگا..... دیمکدن باشقه نرسە یوق. حمد او لسوون فن کلام

حرمه لو محور جنابلری!

او شبو مقاله مزنى محترم «دین و میشیت» مجله سینه درج ایتو نکزنى رجا ایده من.

معلومدر که: او شبو سنه لر ده کوب مکتب و مدرسه لرگە اصول جدیده قبول ایدلە کنن خیلی اصلاح قیلنغان بولوب کور امکدە لر در. اصلاح ماده ارینڭ بريده بولارد سنه وی امتحانلار نڭ، اجرا قیلنوى در و بى ماده اصلاح ماده لرینڭ بلکه ایڭ اهمیتلى سیدر. اگر امتحان او لمزسە باشقە تورلى اصلاحات نک حسن نتیجه لری او امیمه جغى تجر به لر ایله معاوم او امشدر.

آنفا دیدکمچه بولارنٹ هر برى وهر اور نده
وهر سنه اجرا قىلغانلارى جمله فصور، حيله و خيابا-
نەلاردن پاك و برى در لر... بونى ايسىد بعض اينك
دعوى لى مدرسه لرنىڭ امتحانلىرىنىڭ حاضر اولان اهل
علم و اهل انصاف نىڭ و جدانلىرى تكذىب ايدىر.

ایکنچی سی : بر نجی ناٹ تام عکسی اول هر ق جهله
حاضر و نی اغفال و افناع اوچون هر تور لی حمله و سا-
خته اکلر ایلان ترتیب و اجراء ایدلمکده اول دیغی
حاله اش ناٹ کیفیتندن خبر دار و حقیقته حال گه مطلع
اولوں او تور مقدہ اولان اهل تمیز ، امتحان اداره
سی نک خارجدن بری نک امتحان غه فاطشماسینی تو-
غرسی سس چغار و بینی قطعیا منع ایتدکنندن خلافنچه
حرکه ایدل دکده شدتلی تکدیر و سوء معامله ایدله -
چگینی ملاحظه قیلوب یا که اداره که و مر بیلره یمان
کور امهه مک اوچون تاریلکه توتوب سکوت ایتمکده
لر در . بویله ایسه شقین زاٹ بر نجیسنده امتحان اداره
سی ناٹ و ایکنچیسینک اهل تمیز و اهل علم اولان سامع
ار ناٹ وجود انلر ینه خلل کلامش او اور .

اوچونچی سی : امتحانلار ده قصور لر، کور لور-
اصلاح لازم ماده لاره مطلع او لنور و اصلاح مقصدیله
مطبوعات گهده مراجعت قیلنور. لکن مطبوعاتیم زنک
بر-ایکیسنسی استشنا ایلان اربابی عهوما اهل تجدد
و انقلاب بولند فتنه بو کبی امور جدیده که بر تورلی
قصور و عیب اسناد و عالمه فارشو اظهار و اشهار اینتمک
اصلا اشندر ینه کلمد کنندن مراجعت لر ثمره سز فالمقندر.
بو ایسه بر قدر احتمال بلکه حقیقته دن بعید گلدر.
چونکه بوناٹ نظیری واقع و همان جاری او لمقدادر.
مثلا: کچمیش ۳-۵ سنه لار ظرفنده نشر او لنمش مطبوع
عاتم زده علماء دین و روحا نیلره اسناد ایدله کان قباحت
و ایدله کان تحقیر فالمه دی حتی شرع شریفه بیله ال
اوزانه رق بیک کوب احکامن نسخ اینمگه قدر جسارة
ایدوب بعضی نده موفق ده او لدیلار. شول اثنا ده علماء
واهل شرع طرفندن نه قدر شافی جواب لار و معجز ردیه

لقد اوزره امتحان ماده‌سي نك او زيني اساسدن اصلاح
ایتمک لارم در. »

بنم بو سوزيمه بلکه بعض امتحانچى لر طارلور لار، بىنكا امتحان دشمنى كوزى ايله بافارلار و «اوزى حديدچى»، امتحانچى دگلدر ده بناء عليه تجدىنڭ اىڭ مادەسى اولان (امتحان) دىنده عىب تابىق استه - مەم يور» دىرلار. دىسەلر دىيورلار فقط يازاچىلار منى دقت و انصاف ايلان اوقوب وجدانلىرىنە عرض قىلوب قاراسونلار ده بعده هر نە دىسەلر دىيسونلار!

معلوم که: یاز باشندن باشلاپ بو کونگه قدر نشر ایدلمکن اولان مطبوعات نٹ هر نسخه لری (امتحانلر) عنوانیله «فلان قریه و شهرده و فلان افندي اداره سنک اولان مكتب يا مدرسه ده سندوی امتحان اجرا قیلنوپ حاضرون حیران فالمش تحسین و آفرین لر اوقمش لار ... کذا و کذا» دیه بلا استثنائناومد حیه لر ایلان طولی در. و هیچ برنده ذره قدر فصور کور امیوب هر ڈایو امتحان مجلسینی کوکله قدر آشر لوب ملح و تبریکلر ایدلمکه در. بیک اعلا... عجبا بو سنداره مطبوعاتیز ایسکی اصول تعلیم

ذم وتحقیر ایتمکدن حالا بوشاند فلاری یوقدور .
اکن یانکی اصول وبا خصوص (امتحانلر) حقنک بر
کلمه او لسوون تدقیق وتنقید کورلیمیدر بونک حقنده
سکوت واعمامض قیلو لاری ناڭ توغریسى تجاهل وتعامى
وصوقرلۇق قیلو لاریناڭ سببى نەدر ؟ .

یو خسہ (امتحان) بردن بر تمام اصلاح فیلنہرق
جملہ قصور دن باک و بری اولوب ظہور ایندی می؟
وہر اور ندہ بویلہ اجر ا قیلندقدہ می؟

یا که اصول جدیده ماده لرندن بری اولدقدن
نه قادر قصور ای و خائنانه اجرا فیلنمقده اولسون
تنقیدن مصون و حقلرنده حقیقته حالنی بیان فیلوب
بر شی یاز مق منو عمیدر؟

الحاصل بو خصوصك اوج احتمالنك برينى تصدق
اينمك لازم كلور . برى:

بو جمله‌دن بر نچی اولارق محترم «دین و معيشت» مجله‌سی . (ردت بلاغتها دعوی معارضها رداگیور یدالجانی عن الحر) مفادینه موافق جسور و غیورانه میدانه آتلدی، عنقارله شاهین کبی شیاطینه صاعقه کبی ایر- شوب معارضینی ننکیل و مکر لرینی تدمیر ایتدی. (ومکر اوئلک هویبور) کله‌لام مقصوده: آخری وار . (غ.)

لر ایلان مطبوعات مذکوره گه مراجعته ایدلدى ایسه‌ده مقدم نشر ایدلمسن نسخه لرنله کندلری نک قلم لرندن توکلشم کذب، افتراء، بھتان، غیبت و بلغم نه لرینی اوزال لری ایله جرح و ابطال ایتمک اولاً چاغندن بویله جواب وردیه‌لرنی طبع و نشر ایتمکدن اباو اعراض ایتدیلر. لکن حمدلر او اسون که بو طرفندن سویلر گه نلی ویاز ارغه قلمی اولانلره میدان آچلدى، علما و دین دشمنلری نک ده حال و مطاب لرینی عالم نک کوزی آلدینه قویوب تکدیر و میتوت ایدر گه طریق تابلدی

ڪاڳس المعيين شرح الاربعين

دینن قبول ایتمادیلر اول بو طالب و بو لهب فسق اوزره دیمه‌دیه مثال زندیق معزی بیک یتر سؤ خیالندن اثر فالدریمش اتباعینه هب کورمزی سن چو قلرمز باطل بوزق سوزلرونى ملجاً دوتب تابع اویور کم ایدز لر میل و رغب بس بو کبی فاسقلار نک بطلا نی عیب ایلمک تابع لری منع ایلمک شرعاً بر نچی مطلب اما متوفالر نک اخیارونی عیب ایلسه اوشببو حدیثنک نهیینک تحتنده اویور مکتب کملر در اخبار دیدیکم فقیه و عالم کمسه‌ار دین یولنده هر مجتهد اولو الفهوم والادب هر بر اسانید کرام هر بر مشایخ عظام اوّل لر اخر لر تمام دین نصرتنده متعجب تدقیق و تبریس ایلیب تعليم و تدریس ایلیب دین اوزره فوهه وندی و پرمش لر ایاب جان فدا آنلر غه ایدن اعتدا انصافدن البت محتجب چون فائجه ته دید و عیب بیک جوق حدیثلرده کلور موتالر نک اخیارینه ایتمکده تشریف و غضب سنده ای آثر فلان اوشببو خوارج فرقه‌دن اندک بضاعتندک ایله چوق چرعنکه پر عجب محض سیاستدن بر آز علمکله ایدب فخر ناز

٢١ نچی نومر دن ما بعد الحدیث الخامس عن عبد الله ابن عمر رضی الله عنه عن رسول الله صلی الله علیه وسلم انه قال اذکروا محسان موتا کم وكفوا عن مساویهم . فعلن فعالن فاعلن ئکر آچ جان فلا غنكى سنکا نقل ایده‌لم بن آنی هب اوشببو حدیثنکه دیمش اول زین عجم و عرب او لمش فنا بولمش لر نک یخشی لقن ذکر ایدنکر خیر دله آنلری اوکنک گر اجنبي و گر نسب انسانیت دن دوقنان زلتلری او لمشسه گر ذکر ندن اولونک ممتنع تا اوامايه سز محتسب هم بر حدیثنکه دیدی رنجته‌دن مسلم اری تل لر نکزی کو تارنک اوامايه تا کم مقتضب هم بر کم آنلر دن وفات ایتسه سز آنک شانیده خیر یدن اوزگه دیمانکز ایتمانک شروره منتب بونده‌ده عالم لر دخی بر نچه تفصیل ایتدیلر هر متوفامی مزاد یامی خیاری منتخب بلکه خیاری دور مراد چونکم شرار نک سؤنی تحذیر اوچون ذکر ایلمک بأس اولاماز بل مستحب یا کفر اوزه موت ایده‌نی یا فسق اوزه فوت اینه نتحذیر واستعازه چون اثم اولمز ایدنک عیب و سب کفر اوزه دیمايه مثال کافی در حق پیغمبر نک

شونى غنيمت سانەسن شونكاكا طويهسن ئانەسن
كلاسانكچى بىر وجدانەسن او لسانكچى آندىن بىتنىب
لىك ايدەم حمد وئىنا تابع دگل لرز سنكا
صنعنىكدر او زنكا جزا كماتدىن تەنسىب
حقدىن او تانەرسنىڭ اگر هم دخى ايلرسن نەار
ليكن مسلمان بىنەلر او لمازار سنكا مەنتىب
بالاده حديث پىجمۇمى مەمکن قدر شرح ايلدم
حقنچە شرح ايتىك كە ليك يوق بىنە امڪان و حسب
كأس معين و ساعىي صوندى بو حديث لىزىد
تام بلاغتل دىدى مختار خير مەنتىب
ص. الامينى آخىرى مار.

النڭ تەى لهجه نڭ دراز آشقۇچى در فوق الحدب
اول ذاتلار نڭ بىر نسخەسن او قب تمام فهم ايتىمەيە
يوق بىت او زنڭ نڭ هېچ كۆچنڭ حالتىك بىت ضعف و ترب
و الحال آنار نڭ كەتبىنى تەقىيە جرئىت ايدەسن
شولدر ملاذنڭ سەن درى آنلار او لو در منسلب
الحى الف مىت يغلىب دىپ وار بىر مقال
سەين بىت بارى شونكاكا مثال انت الحى الذى غاب
اسلام رىاستىن قويىب آور و بالق هەمت قووب
وجدان ديانىت يويىب دوتىنڭ سياستىن سرب
بو كا بىنەنڭ دخى يانكى شر يعتلى آچب
حىت ايدەنڭ انباعنكى بىدعتلارە بئس العطب

ادبيات عربىيە

محترم مجرر افندى! شوشى تأسفانە ذكر ايدەلەجك مقالەمىزنى محترم «دین و معيشەت» مجلەنگىزە درج
ايتما كىنگىزنى رجاء ايدەرم.

اساس لرى او زىزىدە على جوابلىر درج او نەمشىر.
بو رسالەنى موعلق افندى، سورە اعرافىه ۱۷۶
۱۷۷ آيت لىر دە (و أتىل علیهم بنا آنلى آتىناه آياتنا
فانسلخ منعا فاتبع الشيطان فكان من الغاوين. ولو
شىئناه لر فعناء بها ولكن اخلد الى الارض واتبع
هواه فەئاھ كمثل الكلب ان تحمل عليه يلهث او تتر
كە يلهث ذلك مثل القوم الذين كذ بواياتنا فاقصص
القدص لعليم يتفكرون) دە هېچ تىقىر ايتىمچە معرى
نىڭ تعلميمات شىطانىيەسىنى ترجمە ايدەر كا عاشق ايمەش.
تاسىف بعد التاسىف بىز بىو ذاتدى ملنمزە كۈز
كۈرمەن فولاق ايشتمەkan خاطرە كېلىمەkan فائىئەلر
كۈته ايدۇك اول ايسە بىو حالتىن ايدەش تىعالاوايا
اھل الاسلام فەندىع لە بال توفيق والاستقامة والثبات فى
الدين.

بن تعجب ايدەرم بىو آدم نڭ مقصدى نەدر بىو
مقامى تىرىدى مقامى، بىو آدم نڭ مقصدى ملە كا دىنيا
جهىتىن دەن ئىتو يا آخرت جەتىن دەن اگر دىنيجا جەتىن دەن

بو سەنە بعضى رۈور نال وغىيەلار دە او قىوب
ايدۇم: قز آندە موسى بىكىييف افندى طرفىدن تأليف
ايدۇلەش (ادبيات عربىيە و علوم اسلامىيە) نامىنە بىر
مفيد بولغان رسالەنڭ طبع ايدالوب نشر ايدەلەچا -
گن. ايشتە بعض غزىتە و رۈور نالار نڭ بىو رسالە
نى مطالعە كا تىشى يقىنلىن بىنە محبانە و مرغوبانە بىو
رسالەنڭ نىز و قىننە منظر او لەدوم ايشتە مقصىدە
ايرشىم بىو رسالەنى قوللاندۇم ھم مطالعە ايتىدۇم
بعد المطالعە مفهوم او لىدى بىو رسالەدە، موعلق نڭ
مقصىنچە اللزومىيات ترجمە سەنە علاوه او لەرق كېلىچك
دە مخىل بولغان ادبىيات غربىيە ترجمەلر يىنە مقدمە
او لەرق معرىنىڭ فەكتەن بىيان ايدۇب فقيە ومحدث
لر ئىتك استدللات علمىيەلر نە طعن ايدەرك عقول انسانە
اھمىت و يرىوب نبوغى نە ئىدرەك دین نڭ حقىقتىنە
عائىد معرىنىڭ فەكتەن سوپىلاماك دە.

كتابنىڭ نهايەسىنده موعلق نڭ زەمنچە، (اللزومىيات)
ترجمە سەنە رەدىەلر يازان ذوات كرامە انصاف و ادب

کرام حضرت نک تزیینات ایله مزین بر عزیز شی -
در ۳۱جی سوالنک جوابی ایمان: خبر صادق ایله
علم دن بعد قلب ارد معنی س مثبت او لفان قول ثابت دن
عبارت در خوفیت عدم خوفیت ملحوظ ایماس بوجوابه بیوک
شاهندهم ابراهیم سوره سنه ۲۵-۲۶-۲۷-۲۸ آیتلدر
(الم ترکیف ضرب الله مثلا کلمة طيبة کشجرة طيبة
اصلها ثابت و فرعها في السماء توعنى ا كلها كل حين
باذن ربها بضرب الله الا مثال للناس اعلمهم يتذکرون ومثل
کلمة خبیثة کشجرة خبیثة اجتثت من فوق الارض مالها
من قرار. بثبت الله الذين آمنوا بالقول الثابت بـ الحیوة
الدیابـ فـ الـ اـ خـ رـةـ وـ يـ ضـ لـ اللهـ الطـ الـ اـ بـ يـ فـ عـ لـ اللهـ ماـ يـ شـ اـ بـ
آیـ لـ رـ نـ کـ مـعـنـیـ سـوـنـ دـائـرـهـ اـنـصـافـ دـنـ چـخـوـلـیـ مـلـاحـظـهـ
ایـ دـلـسـهـ اـیـمـانـ نـهـدـرـ ؟ـ کـفـرـ نـهـدـرـ ؟ـ دـینـلـانـ سـوـأـلـ اـرـ کـ
جوـابـ آـچـقـ دـرـ ۴ـنـجـیـ سـوـالـهـ جـوـابـ :ـ اـیـمـانـ عـقـلـ نـکـ
نـورـیـ اـیـلـهـ زـائـلـ اوـلـفـانـ ظـلـمـتـ اـیـمـاسـ بـلـکـهـ عـقـلـنـیـ
شـرـعـاـ منـورـ اوـلـفـانـ برـ نـورـدـ عـقـلـ نـورـنـیـ اـیـمـانـ
دنـ استـفادـهـ اـیدـورـ بـنـابـ اللـهـنـکـ کـافـرـ لـرـ نـکـ عـاقـلـ اـرـیـ
حـقـنـدـهـ اـینـدـرـ لـگـانـ آـیـتـیـ سـوـرـةـ بـقـرـهـ دـهـ ۷ـ ۶ـ آـیـتـ
«الـذـينـ کـفـرـ وـ سـوـاءـ عـلـیـهـمـ أـنـدـرـتـهـمـ اـمـ لـمـ تـنـدـرـهـمـ
لـایـؤـمـنـونـ.ـ خـتمـ اللهـ عـلـیـ قـلـوبـهـمـ وـعـلـیـ سـهـعـهـمـ وـعـلـیـ
اـبـصـارـهـمـ غـشاـوـةـ وـلـهـمـ عـذـابـ عـظـیـمـ»ـ آـیـتـ لـرـیـ عـقـلـنـیـ
ایـمـانـنـکـ منـورـ اوـلـهـاـقـیـهـ بـیـوـکـ شـاهـدـدـرـ.

۵۱جی سواله جواب: ایمان اعتقادات باطله برلن
ولذات نفسانیه برلن قلب ایری مشغول آدم لرنک
قلب ارندن فاجوب آیات ربایه و مواعظ قرآنیه
برلن متاثر اولان آدم لرنک قلب ارنده کان طوطه
تورغان قوش دن عبارت در. مونارگه هم بیوک دلیل
واردر (انما المؤمنون الذين اذا ذكر الله وجلت
قلوبهم واذا تلیت عليهم ایاته زادتهم ایمانا وعلی
ریبهم یتوکلون الذين یقیمون الصلوة و ماما رزقناهم
ینفقون اولئک هم المؤمنون حقالهم درجات عند
ربهم و مغفرة و رزق کریم) سورة انفال ۳-۴ -
نچی آیت لر انصاف دائرة سنه ملاحظه ایدلسه

اویسه نه ایچون دین دان بحث ایدبیور چونکه
دین برلن دنیا آراسنک سببیت مسببیت علاقه‌سی
جاری ایمس بلکه جناب الله نک سوره شوری
۲۱نچی آیته (من کان برید حرث الآخرة نزدله
في حرثه ومن کان برید حرث الدنيا نوئده منها
وماله في الآخرة من نصيب) آیتندن دین برلن دنیا
آراسنده ضدیه علاقه‌سی مفیوم اگرده مقصی دین
جهتندن اویسه نه ایچون معنی نک تعلیمات شیطانیه
سن ترجمه ایدوب نشر ایدبیور ونه ایچ ن دین
دن بحث ایتكانه تعالیم رسول کا تقلید ایتمایور ونه
ایچون رساله سی نک ۳۶نچی صحیفه سنه معنی نک
تعلیمات شیطانیه سنه ردیه یازغان هم مجری نی زندیق
دیکان آدم لردن ایمان برلن کفر اراسنی فرق ایتماک
لرون استیور. معنی کا قویروق بولوب شاعرانه
بویله دیبور اما فی الارض من رجل لبیب فیرق بین
ایمان و کفر مرندن صوک دیبور: ایمان نهدر؟ کفر
نهدر؟ سویلا، ون لر

عجبی ایمان مکتب لردہ بالا لر تعلیم او لنه رق او فاق
بر شیمیدر؟ کلامیون جهیانیه مقید بر اسیر میدر؟
بیلوب دکل بالغز جهنم خوفیله کوکل لردہ صاقلانور
کلمه دن عبارت میدر؟ عقلنک نوریله زائل بر ظلمت
میدر؟ معمور یرلردن فاچار ویرانه لردہ اوچار بر
قوشمیدر؟ خیر یاخود عالم وجودیک اتساعنه اطلاع
سبیله خدا بـنـکـ عـظـیـمـیـ درـ کـاهـنـهـ عـقـلـنـکـ طـوعـاـ اوـکـرـهـ
سـجـدـهـ سـنـدـنـ مـیـ عـبـارـتـ دـرـ؟ـ الـبـتـهـ بوـیـلـهـ درـ بوـیـلـهـ اـیـمـانـ
نـکـ بـزـمـ تـکـفـیرـ مـزـلـهـ نـهـ اـشـیـ وـارـ دـیـبـورـ)ـ اـفـنـدـمـ بـوـسـوـأـلـ
لـرـ نـکـرـهـ جـوـابـ بـیـکـ سـهـلـ ۱ـنـچـیـ سـوـأـلـ کـاـ جـوـابـ:ـ الـبـتـهـ
ایـمـانـ عـلـوـمـ دـینـهـ مـکـتبـ لـرـنـدـهـ بـالـاـلـرـ تـعـلـیـمـ اـیدـلـنـ تـعـلـیـمـ
جـبـرـ اـیـلـ تـعـلـیـمـ رـسـوـلـ صـلـیـ اللـهـ عـلـیـهـمـاـ وـسـلـمـ دـنـ عـبـارـتـ اـوـلـانـ
برـ بـیـوـکـ شـیـ ئـدرـ بوـ اـیـسـهـ اـسـنـکـ عـنـدـکـرـدـهـ اوـفـاقـ
اوـلـسـهـ دـهـ بـزـنـکـ عـنـدـمـزـدـهـ مـرـتـبـهـ عـلـیـادـهـدـرـ ۲ـنـچـیـ سـوـالـهـ
جـوـابـ:ـ اـیـمـانـ سـزـنـکـ زـعـنـگـزـدـهـ کـلامـیـونـ جـهـیـانـیـلـهـ
مقـیدـ اـسـیرـ اوـلـسـهـ دـهـ بـزـمـ چـهـ مجـتـهـدـینـ عـظـامـ وـمـفـسـرـینـ

هو الحسراں المبین بن بو آدمه تکرار تعجب ایدرم
بو آدم اوزى نك هعرى نك تعلیمات شیطانیه سنه
اسارتن فهم ایده میبور جناب الله دن بنی آدمه بیوک
نعمت او لان ایمان نك اسار تون ظن ایدبیور خیر افندم
ایمان ده اسارت ظن ایدلاماسن جناب الله آندای بیوک
نعمتني اورنسز فرار ایندر ماس بلکه اوزى نك مر -
ضدسى او لان جايده فرار لندر.
تاج الدین بن بن : محمد امین پتر بورغ.

محمد یار فقه ردیه

ملت قاشنده بعد الوفاتده ذکر جمیلار ایله مذکور ار -
دور. ذات ابری کول بولدی دیمکد، حشر عه انکار
کبی بر شی دور یو قسه آلنک روح پاک اری اعلی
علیین ده اولب فالدرمش خدمت حسنہ لرینک ثوابی
کون بکون جنابرینه ایر شب تر ماقده در.

اشلاکان اشلری ایسه دین علمی او قتمق و خلقنی
خدانی ذکر گه تشویق اینتمک ایدی بولرنی یمرلدى دیب
شاد اولمک علوم دینیه ذکر الله بتب ملت دیانتسر
او لب عقلتنده فالمق قه شاد اولمک اق دور مچکره فشقار
نک مدرسه ارینک بو شارینه شادلقده بعینه یو قارعی
کبی نچار خوف کفر او لان شادلقد بوجادلقدنی سزنک
بر له بر ابر میسنور لرده اینه چک لردر ینه بر شادلقد اش
وار دور آنی یاز مغافنی اول ایسه کون بکون مسجد
جماعتکه کلب نماز او قوچی دیانتلی ذات لرنک آزا -
یب نماز وقت نده با غچه لرده لوغ اور ارام اردہ تماشا قلب
یور و چی لر کوبایمکی و شولر او چون پاره لرنی صرف
قیلمق لری دور غیر اسلام او لان رادلوف و غوغل و طو -
لستوی کبی لرنی شونچه مدح و دین علماسنی شونچه
تحقیر ایدن ذات نک مقاله سنه وقت دن اورن بیر لب
اوز طرفیدن تبریک ایدوب بولرنک یوبیلی سنه
قاتناشو بیوک وظیفه مدنیه دیمک لک نه قدر انصافسز
لکنی موجب و تائیف ایدکی آچق دور. بر امام.

کفایه ایدر بو افتندی نک سوال لرنه جواب مز تمام.
شمی کیلدوک اوزی نک ایمان گه حقیقته تعیین
ایتما کنه. بو افتندی دیبور ایمان ا عالم و جو دنک
اتساعنده اطلاع سبیل خداینک عظمتی در کاهنده عقل
نک طوعا او کرها سجده قیاماقی دیمشدر بو آدم بوله
ادعا سیله ایمان حنده تعایم شارعی باطل صایوب
اوزی نک باطل دعوی سن و تعلیمات شیطانیه سون اوس
کا چغار رعه اجتهاد ایدبیور خسرو الدینیا و الآخرة ذلك

محمد یار فوچت نک ۶۷ نجی نومیر ند رادلوف یو بلیسی نه
دعوه اثنا سنته قزان او چیتلسکی اشتو لاسی فائده سی
کون کبی آچیق بولسده آنی بولدر ماس اوجون بهادر
وی ایشان وذا کر ایشان لر صلاح ملار رادلوف قه
مانع اولغان لر شایان تعجب شولدر ۲۵، یل او تدی
ذا کر ایشان صلاح ملار نک اعتباری و ذات لری کول
کبی هواغه او چدی اشلاکان اشلری یهر ادی. اما
رادلوف خد. تی آلغا بارا چیستای، فشقار، مچکره،
صاتش، کیز لاو، قزان مدرسہ لری بو شی دیدور. اولا
بونک بهاوی ایشان کبی زندیقی ذا کر ایشان لر ایله
ذکر ایتوی ضور خطاء لق دور ذا کر ایشان دن مرادی
وقت محرب لرینه استاذ او لان چیستای ذا کر حضرت
دور یساکه قزان ذا کر حضرت دور صلاح ملادن
مرادی کول بوبی مدرسہ سی مدرسی عالم جان حضرت
نک استاذی دملا صلاح الدین حضرت دور بولرنک
وقت نده رادلوف قه فارشی کلمات لری دینی حمایه
جهتندن دور بولرنک بوله قارشیل قل لرینک حکمتی
ایسه حاضر ده کون کبی آچیق دور احکام شرعیه دن
او لان قربان چالمق کبی لرنی استهزاء ایدوچی لر و طانک
چی لر وغیری دیانت سزلق لر هر قایوسی اشبو
اشقولانک ثمره سی دور مذکور نک اعتبار لرینک کتما -
کی ده فقط طانک چی لر طرفندندر یو قسه آلار دیانتلی

تعلیم‌گه مکافت

محترم محترم افتندی! تو بانده یازلاچق مقاهمزی معتبر دین و معيشت بجهله‌سی نه درج قیلوکزی او تندم.

لاب چغارور اوچون ایرته برله ساعه آلتی تمامنه بالا لرنی کونکل دان بیکلا گان مسئله لردن امتحان قیله باشладم بالا لار ایسه هر صورغان سوزکه آوز دان چقغاچه هیچ بر فماشامی چه یالغشمی چه جواب بیره باشладی لار. هم شول آراده باشهه آول دان بالا لارون آاورغه کیلگان کشی لردان هم محله مزدان او نلاب کشی ده چینالوب آلغانلار. بالا لار نک یخشی جواب ویرکازلکندان طبلوچی لار دان جلاماغانی بیک آز فالدی شول قدر تشكیر قیلدی لار که توصیف ممکن تو گل شول کشی لر آر اسنده اتفاق طوغری کیلوب کرگان ۱ نچی مسجد قومندان ده براو اولغان. مذکور آدم ده بو طریقه بالا لرنک یخشی جواب بیر وی نه تحسین ایدب سوینوب فایطوب شول کوننی مسجد که بارگاج ایکندي ایله اخشم آر اسنده سویلا گان او زنی نک شادلغون اور طافلاشور اوچون شوندان صونک نی کوزنک ایله کور اسنک انجی مسجدنک ملاسی هادی ملا بو بیچاره فار طنی کیراکمی کیرک مسجد دان قوارغه آنده قارلغان امتحانی نه نیک تو شدنک کوزمه کورنمه مسجدمه آیاق باصمه آلار نک او قتوی آلار حاضر اشدان چقغان لار دیه محله خنقون جلی جنی او گوت لا گان قارلغان دیگانی بروانک آولی اشکولی هم بار شوندان صونک مذکور محله نک خلقی یانکا مسجد ملاسی خاق نی اشدان چغار رغه کرشکان سول جلید او قته ایکان خلق نی اورص ایته ایکان دیه حتی مذکور محله نک ۳ یکت خلفه من نک باشهه آولدان قوناقدان قایتقانون صافلاب

بن کنندم یانکا نصب ایدلگان کچکنه بر محله امامی او لسامده تو نتار داملا اشمحمد حضرت نک مدرسه سنه تربیه لنوب هم آنده ۴ - ۵ سنه شاکرد اویراتوب چقانلقم دان عوام بالاسون مسلک قدیم ایله بیک طرشدر ب او قتووده اخلاصم بیک ضور ایدی تاکه اصول قدیمه یانکا لار نک تهمتندان قور طلوب فائده سی صیبان اوچونده بیک الوغ ایکاند کی ظاهر بولسون اوچون اما بو امیدمه اوچ سنه دان بیرلی ایر شودان بینی منع ایدوچی شیعه لار کوب ایدی حمد او لسون بو سنه اوزم کبی اصول قدیمه اوچون جانون فدا قیلورغه راضی اوله طورغان بر معلم آلوب ایکمز برگه قول قول دان محله بالا لرمزنی اصول قدیمه ایله بیک اهتمام ایله او قته باشладق معام افتندی، دین طوغر - سنده بیک احتیاطلی اولقدان بالا لرجماعت نمازندان هیچ تخلف قیلمادقی لار عوام خلقی د، بو طریقه اجتهاد ایله او قتوی سیزوب بز نک شولای او قتووز شائع اولوب باشهه آول دان ده بالا لار کیله باشладی، بز هم مدرسہ مز ده اورن اولغانلوق دان بر سون ده رد قیلمادق نه وقت کیلسه لردہ قبول ایندک. العاصل شو طریقه محله مزدان ۴۰ بالا یاطیله لر دان ۱۵ بالا آپریل نک ۱۶ نجی کونینه قدر اجتهاد ایدب اینک همیم اولان ایمان و اعتقاد وارکان اسلامگه متعلق مسئله لرنی حفظ ایدب هم ده ممکن قدر یازارغه وا قورغه خصوصا قرآن او قورغه هم بر آز سوره لرنی حفظ ایدارگه اجتهاد ایندی لار ۱۶ نجی آپریل ده بالا لرنی آزر اق طنکلاتوب مدرسه دان چقاندنه بر آز او گوت

اخلاصی من دیسه‌ده جاهم دوست دان عقل لی دشمن
آرتق دیگان سوزگه مصدق بولوب من حیث لا
پیشر اصول قدیمه‌گه طاقدیر جنایة قیلغان بوله اما
بز ایسه اصول قدیمه نک علوم درسیه اوچون فائده
سی کوب بولغان کبی علوم ابتدائیه اوچونده فائدسی
بیک کوب بولدوون اصول ده هیچ کیمچی لک جوق
فقط اش اجتهاد ده ایدکون اثبات ایدار اوچون بالق
سعی و اجتهادمز نی صرف ایدونی اوستومزه آلدق
الله تعالی موفق قیلسون ایدی آمین عز تلو افغوروچی
لار هر قایونکز غائبانه دعاده بولسانکزل
مالمش اویازی شداو ولصنی بوژماره فریده‌سته
۲ نچی مسجد امامی محمد نجیب صیاء الدین

طوروب اوتره بز سینی سین نیشلاب بزنک آول نی
العياذ بالله کافر ایدار گه کرشدنک دیه قوا باشلا غان
لار امام مقصود لری نه ایرشه آلمغان لار خلفه نک کیتره
طورغان کشی سی آطون قزغانی چه بیک قاطی
چاوب جول اوستوند گی بر روس فریه سی نه
کیتره جیتنکز گان ده خلفه آربه سندان تو شوب
روس نک اویی نه یوکرب فاچوب قوطولغان. ای
اوتفوچی لار ایدمی بزنک اصول قدیمه‌گه ایمان فرق
فرض نی ده بلدرر گه یارامی ایکان آزغنه اجتهاد
ایله او قتصانک برار نرسه آنکلاطسانک آول اصول
جدیده بوله ایکان اصول قدیمه‌گه نه فدر بیوک افترا
بوله بولای بولخاج خاق نک اصول قدیمه‌ده اخلاصی
فالورمی؟ مذکور ملا اوزی اصول قدیمه‌گه بیک

عز تلو دین و معيشت اداره سی تو باتده یاز لاجق مقاله‌مزه ره رنالنکز ده بز اورن بیرساڭز ابرکان.

آچق يالغان.

طرشدرب ایل نک بالالار یغد کوب ثمه‌سی کورلدى
۱۹۰۷ نچی يل کوز کوننک ایشک آلدینه مبارک شاه ملا
بر اوی صالحی خاتونی مدرسہ دیب تعییر قیلسه‌ده
استا بکه‌سی اوی صایيون کروب اوطنی او زمردن
کراچین او زم زدن دیو آواب یوروب بر آز قز بالالار
بولغان بولسنه کرالش ۳-۲ ایر بالاده هم ياش ملا
مدرسه سندان بارغان او اسده‌لر کیراک ترویسکی دان
شا کرددید کلری مبارک شاه ملانک او ز اوغل لاری بولوب
او تکان قش نک السکنده بر او غلى توردى او شبو
او تکان قش ۲ نچی او غلى توروب کورلکان ثمه‌لری
او زلارون بالغانلاب جریده باسترودر. کاشکی بولسنه
ایر کان یاز درغان اش لاری. بو ياش ملا احمدجان یوسف
او غلى تمام بونلاردان اذا وجفا کوردکنند ۲ نچی ایل کا
کوچمک کا تاییدر خدا تعالی بونلاردن قوتقاروب ۲ نچی
ایلده افاده واستفاده‌سین نصب ایلاسون.
بومبارک شاه ملا ایله هیچ اشم بولماسقه کیراک ایدی
شخصی دشماللغم هم یوق بو قدر آیرم و آچق يالغان
غه یورا کم چد اماینچه یاز دم.
مالمن اویازندن بز امام.

۱۹۰۹ نچی يل ۴۵۲ نومیره لو وقت غزیتسنده
یازادر ممادس اویازی آلغای فریده‌سته امام مبارکشاه
عینانق نک همتی ایله ۲۰۰ صومدان آرتقده تو شرلوب
مکتب بنا ایتلەشدە ترویسکی دن کیلکان معلم ۴ لب
بالانی او قتمقە در بوقریده قزلار مکتبىنداه اصول جدید
ایله او قتاوب کوزل ثمه‌لری کورلکان در دیو، بوسوز
لار ایسه صریح يالغاندر ھیچدە اثباتی ممکن تو گل در
بزرلاره بیک معلوم در بول سوزلارنک يالغان ایکانلکنە
انابت ایتمیان آنملار کورشی آول لارندان صوراسون
او سکی باش آفصبی یوقاری تکنشن طوغز آول لاری
لېك بومبارکشا دملا ایسه ۳۰ يل. ناما سی امام اول لوب
توروب نه قز بالالر و نه ایر بالالر او قتدی. بذاء عليه
اھالی فریه ۱۹۰۱ نچی يل برشا کرد کامامت لککا پر یکوار
ویروب ۱۹۰۲ نچی يل آپریل چیصلاسنده منشوری
قولغه کردى آولنده بز صاحب همت اختیم جان دیگان
قارت ياش ملا گه ضور قداوب مدرسہ صالح درب و هم
ایسکی مدرسەنی اوی آلدی و هم آش خانه قیلوب
بو ياش امام اوزی ياش او لسە ده عالم و متدين
و منشرع اولوب بالالارنى بیک اجتهاد قیلوب ایسکیچە

تورلى خبرلار.

۲۱ نچى نو مير دن ما بعد

غوصدار ستوئينى دوما .

اوكتابر يستانلر نامىه لپۇزۇف سوپىلى . نطقنى او
كتابر يستانلر فرايىھەسىذڭ كامىسييە طرفىدىن توزولامش
لايىھە يە طاوش ويرە جىكى بىيان ايدىرگ دېبوركى :
اوكتابر يستانلر فر اقسىيەسى دين ده ايركىنچىلەك بولۇنى
تىلىلر . خرىستيانلىقتىك باحصوص پراوا اصلابىد مذهبىنىك
باشقەلر يىنك وجدانلىرىنى قصوغە هىچ براحتىياجى يو
قدىر دېب بىلەمىز . صول طرفىدىن آڭشىلىلر .

ترودو يقلر نامىه بولات سوپىلى . سوپىلەدىكى
نطقندە «بو مىسئىلەپك آچىق بىر مىسئىلەدرىك بۇ خصو
صىدە سوز سوپىلەرگە حریت اديان طرفدارلىرىنه
هىچ احتىاج يوقدر . فقط تعجب ايدىلەجك ير، اسطو
لىپىن ناك ملت نامىه اولەرق كىرسى ئخطابىنه چىقەما
سىدر . عجبا ملت نامىه سوپىلەگە اسطو لىپىننى كىم
وکىل ايتىدى؟

دومانك ظننە كورە . پراوا اصلابىدە قارالغان كوز
ايلە باشقە دينلىرىگە قارالماستىن روس خلقى اصلا
فورقىمى» دى .

بىلا او سوف «بىر مەلکىتىدە تۈرلى دينلىرن بىر
دېنىنى ترجىح ايدىسىسە اول مەلکىتىن بىتونلای حریت
اديان بىر يلىمى . شولاي بولسىدە كامىسييە طرفىدىن
توزولىگان لايىھە يە طاوش ويرە جىكارىنى بىيان ايدە
من» دى .

هر نە قدر اوڭلار بۇڭا بىك قارشى طورسە
لرده مقصودار يىندە موفق اولەمامشىلدەر، اكثريت آرا
ايلە كامىسييە ناك توزولىگان لايىھەسى دومادە قبول
ايدلىمشىر .

كامىسييە طرفىدىن توزولىگان لايىھەنى بىيان ايتىك
فائىدەدن خالى اولەمە جىفندىن آنى شورادە بىيان ايد
وب كىلە جىكز :

۱ نچى مادە - ۲۱ ياشىينە يىتكان هە بىر كىشىگە هە تو

رلى دين و مذهبىكە كوچار گە رخصت؛ فقط اول دين
و مذهبىكە نظام بويىنچە جزاى موجب بولا طورغان
دين بولماوى شرط .

۲ نچى مادە - نكاح ياشىينە يىتكان كشىلەرگە، آتا
آناسىنىك، يا اوزىنىك أپىكۈوننىك يايپۇپوچىتىنانك ياكە بالا
لەققە آلغان كشىنڭ رخصتى ايلە كە اىكىنچى دينىڭە
كوچار گە رخصت ايدىلەدر .

۳ نچى مادە - ۱۴ ياشىينە يىتمەگان بالا لار ناك آنا
آناسى يا بىرسى بىر دينىڭە چىدىيغى تىكىرىدە بىو بالا
شول دىنندە بىأوب كور نمىس .

۴ نچى مادە - نظامىدە مطابق صورنىك دينىڭە كوچكان
كشىلەر ناك، ايسكى دينى ناك مەجكەمەلر ئى عبادت خانە لرى
ايلە بونۇلار آراسىندا غى مناسبت بىمار .

۵ نچى مادە - بىر دىن دىن اىكىنچى دينىڭە كوچو حقنىك
بىر لگان پراشىينە زايىاولىنىه و باشقە كاغد اىر دن
گر بۇرى ازبور آلمىيە چىدر .

۶ نچى مادە - بىر دىن دىن اىكىنچى دينىڭە كوچو،
زايىاولىنىه بىوگاندىن فرق كون صوڭرە تصدقىق
ايدىلەچىدر .

ايشتە بولايىھە غ . دوما طرفىدىن قبول ايدىلدى .
انشأ الله غ . صاوبىت طرفىدىن ده قبول ايدىلە بۇ پادشاھ
حضرتلىرى طرفىدىن تصدقىق ايدىلەر اميدىزدە مىز .

و الله اليمۇق والمعين .

پادشاھ حضرتلىرىنىڭ امرى ايلە دومانك تعطىلى
اىكىنچى ايدىوندىن باشىلاب ۱۰ نچى اوكتابرگا قدر
اولەچىدر .

حبس .

شمالى غربى تىمور يوللار نادى فالشە بىلىتلىرى ياصاغان
كشىلەر حقنالىغى نەقىش ويلە شەھەزەنلەك تاما اولىمشىر . بويولە
كوب يللار دن بىرلى فالشە بىلىتلىرى صاتقا نالر . ۱۹۰۶ نچى
بىلدىن اعتبارا شوشى وقتقە قدر خزىنە اوچىزۇز مىڭ

وزور ناللر نك پوچنه ايله يور تو بهاسنى كيمتوري گه
غوصودار ستو ننى صاوشىتىدە فرار وير لمشدر

غ . غ دوما وصاوبت اعضا لرى .

ا: گلېز سياسيونك چا فوارى بويىنچە ، بوسنە
ع . دوما وصاوبت اعضا لر ندن يكىرىمى كشى لوندونغە
كىدە چكلەر در . بو سياحتكە هر فر اقسىيەنک دىپۇرات -
لرى اشتراك ايدە جىكلەر در بونلرنى فارشو آلو
ايچون لوندوندە خصوص كامىتىت ياصالىمشدر .

شاكر دلر دقتىنە
ايداده يورى تورغان بعض پر اخود ادارەلرى
ئنجى ، كلاصدە يور كان شاكر دلر ايچون عادى بيه
غە قاراغاندە يكىرىمى بش پروتسينت اسکىدكە
يا صارغە فرار وير مشلەر در .
او تو .

نووچىر كاسكى طرفلىرى نده ، يور ف او طارندە طور و
جي بور عائلەنلى طالا و قىدى ايله او تر مشلەر در . بونلر
بىش كشىدىن عبارت ايمش . صوڭرە او ترگان كشىار
طوتلغان . يانلىرى ندن ۵۵۵ صوم ڈلر آفچە چققان .
پادشاهلىر كورشوى .

آلمانيا ايمپراطورى ويلالم ايله پادشاه حضرتلىرى
ئنجى اييون كورشمىشلەر در . سياست اربابى بوكا پاك
زياده اهمىت بيرە لر .

بوندنبشىقە پادشاهى حضرتلىرى ، اييون آخر لر نده
ايتابىلا قرالى ايلەدە كورشە جىكدر . فونك ايچون ناپولى
شهرىنى بلک زنتاييلر . دها يويانستانغە باروب آنلىن
قرىمغە كىلىجىكدر .
أوفا .

انا لله وانا اليه راجعون (!)

او فاده ظرييف حضرت اورنىنه اماملىقىعه ضيائى
الكمالىنى صايلاغانلار .

روبله ضرر كورمىشدر . فرقلاپ كشىنى حبس ايتكانلىر
پراوا اصلويە لقنى قبول .

آمور دريا ياندىه غى آلتون پريىشكە لر نده اشچى
فورىيە ليلر نك و كىلىلىرى دىپۇرات چىلىكىن گە خبر
بىرگانلىر او زارىينك خرسەتىيان دىننى قبول ايتەك
نيتىنە او لىقلىرىنى بىان ايدرك ميتروپولد آنطونى
گە پروشىنىيە بىرگانلىرىنى .

بونلر نك وجىوعى فرق مڭ مقدار نده در . بونلر
خرستيانلىقنى قبول ايتوب شو آمور دريا طرفلىرى
يرلىشە كچى بولالار اىكان .

سینود
۲۷ نچى ماين سینود ده مجلس او لمىشدر . بومجلسى
پرازدىن يكىنلىرىنى كىدەتىقە مدا كرە جرىيان ايتەشىدر .
بو خصوصىدە غ . صاوبت حضور نده تشکىيل اولغا نان
قامىسىيە گە : سىيىتىوزىك پرازدىن يكىنلىرىنى كىمتو
عليهندە پروتىست ويرە چكىنى يالكىز ماسلىقىنسە كونار نده
گنه پرازدىن يكىنلىرىنى ايتەشكە راضى اولە چغنى بىان ايتار
گە فرار ويرمشىدر .
خولىرا .

پايتىختىدە خولىرا ايله او بىش كشى آغروب
ايكتىسى او لىگان . پتر بورغ گو بيرناسىدە ۲۷ مايدىن
برنچى اييون گا تىدر خولىرا دن خستە اولانلىر طقوز
اولوب دورتىسى وفات او لمىشىدر .
احسان

پادشاه حضرتلىرى ، سەفر و پولىدە قرىم فوننى پولقى
ايچون بنا ايدىلە جاك مسجد فائە سىينە ۱۰ منڭر و بلە آفچە
و بىر نىچە قىمتلى آسيا بالا اصلرى احسان ايلمىشىدر .

قرار
يلاق آبونە بىلى ۴ ياخود بش صوم بولغان غزته

لر ده موفق بولەمامشىلەر در . جواد پاشا آلبانلىرىن
سلاملىرىنى تىيلم ايتولرىنى ، و اوچ يلىق نالوغ
تولاولرىنى هم ياصاغان استحكارلىرىنى بوز ولرىنى
طلب ايتەشىدر .
سلانىكىدىن خبر ايتولرىنى فاراغاندە آلبانلىر ايله

تركىيە .
آلبانىانك حالى كوندىن كون ناچار لانمىقىدەر . آلبانىا
خلقى تركلەر گە بولغان دوشمازلقلىرىنى اظهار ايتەلر .
ديا كىدە آلبانىا يالىرنى اطااعتىكە كىترو ايله مشغول
بولغان جواد پاشانى او ترە كچى بولوب هجوم ايتىسە

او گر انور ایچون قورص آچمغه قرار ویر مشدرا.
بونك اوقو جهیت اعضالرینه بوش بولوب، باشقة
کشیلر گه جزئی بر مقدار تولاو ایله او له جقدر.
پالیتسیمهیستره.

اور نبورغ پالیستهیسترى ایکى اى مدت ايله
قفقاز غه کيده جىكدر.

سرقت.

۲ ابيوندە، پرى او بر اژينسکى اور امده ساكن
تىشكىويچ دىگان كشىنڭ اوزى يوق و قىدە ۴ سا
عىنى و ۳۷ روبله آچچەسىنى آلغانلىر.
طلاو.

صادقماڭ او رامندە ساكن مىشچىن لوزف ۱ نېچى
اييون كىچ ساعت ۱۱ ده نيقولايفسکى ميداندە اوچ
كىشى هجوم ابدوب بالطاو، فوراژكا و كواكمىنى صا
دىر و ب آلوب فاقچانلىر.
صوغە باتقان.

۳۱ مای، عبدالخليل غفورف اسمەندە ۸ ياشنلگى
بالا، ايبداشلىرى ايله او رالدە صو كر گاندە باتوب
اولگان.

نادىزدا فاميليا سىندە گى بر روسنڭ ۹ ياشلەك فزى
يڭى او رزدە يغەور صوى ايله طولغان صودە قويد
نغاندە باتوب اولگان.

۲۹ مایدە، «بۇنى» اسمەندە ۱۴ ياشلەك بر بالا
اور الدە قويونغاندە صوغە باتسىدە كور و چىلەر طر
فندن چقاريلوب حس گە كىتر امىشدر.

ادارەدن جوابلى

افضل الدين افديي!

سز ناك صور ادقىڭز لانچى سەنەنڭ مخصوص نومر
لرى تمام بىتكان ۸ نجى سەنەدە اولانلىرى بىلەن كوندر
دكىنگىزدە يباررمز.

عبدالجبار زېرىف جنابلىرىنه!

سزه دىكان نومر ادرىسنىز بويىنچە مكمل يبار و
لوب تورە، دىدىكىنگىز چە: «يولىدە افات»، ايرشىسە
آنسيينه ادارە مسئول او لمائەچقى معلوم نىز اولدى
كىي ھم ضامنده او امايمە چقدر.

محرى فىض خان داودف

ترك عسڪري آراسىندە شىشما ياندە اوچ مرتبى
اور لشو اولغان، هر ايکى طرفدن هلاكت او لمىشدر.
جووارپاشا ياردەم ایچون عسڪر صورى، آلبانلارنى
آصادىن پالازىننە اعلان ايتە من دىب قورقته.

تركىيە پارلامىنتى، قانون اساسى نك بعض مادە
لرىنى تو باندە گىچە اوز گارتەمىشدر.

۱) سلطان تحت كە چىدىيى و قىتە، پارلامىنت
و غ صاویت اعضالرى حاضر بولدىقلرى حالىدە ادارە
مىشروعە گە و شىيعتكە يېمىن ايدە جىكدر.

۲) مينىسترلر، پارلامىنت حضور نك مسئول اولە-
چىلەر در. سلطان صدر اعظم ايله شيخ الاسلامى گنه
صايلى آلا.

۳) اگر پارلامىنت كابينىت قە عدم امنىت اظهار
ايتدىسە صدر اعظم يڭى كابينىت تشكىل ايدى.

۴) مەحکوم بولغان كشىلرنى عفو ايتۇ پارلامىنت نك
رضاڭى ايله گنه اولە بىلۇر.

۵) ادارە مىشروعە ضرولى يا خود افطانومىھ
بىر ورگە طريشه طورغان صايىز و كامىتىتلەر تشكىل ايتۇ
قطعاً منوعدر.

۶) غوصودارستۇينى صاویت مجلسلىرى عەومى
بولۇرغە كېرىك. آنڭ اعضالرى ۴ او له چق بونلىرىن
 $\frac{1}{3}$ سلطان طرفندن $\frac{2}{3}$ پارلامىنت طرفندن صايلانە چىقدەر.
سلطان، او زىنە ياراماغان كشىلرنى اوزى گنه
جيڭ كە يبارە آلمىدر.

ايشتە بو وجولە سلطاننىڭ حقوقىنى كىمەتە لەر.
طهران.

تېرىزىن خبر بىر ولىرىنە قاراغاندە، سالما سىدە
تركىيە عسڪري ايلەندر مالىر آراسىندە اور لشو اولغان
سبىي ايسە تركىيە فونسولى ايلە زاندارمهارلار آراسىندە
بولغان اختلافدر. زاندارمهاردىن اون ايکى كشى
ھلاك بولغان. ترك عسڪرندن يكىمى قىرىلىسىنى اسىر
آلغانلىر. غوبىر ناطور اور مىھ گە فاقچان.

نەزەرەتلىك

اور نبورغ خبرلىرى

ايسبىرانتو جمعىتى.

اور نبورغ ايسبىرانتو جمعىتى، ايسبىرانتو تلى

ناشرى محمدولى عبدالغنى او غلى حسينوف